

Sygn. akt I C 890/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Dalba

Protokolant: Piotr Jarosz

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B., małoletnich D. W., małoletniego K. W.

przeciwko Miastu (...)

o ustalenie

1. ustala, że powodom A. B., małoletniemu D. W., małoletniemu K. W. przysługuje uprawnienie do otrzymania od pozwanego Miasta (...) oferty najmu jednego lokalu socjalnego;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie.

Sygn. akt I C 890/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 kwietnia 2013 roku (data wpływu 10 kwietnia 2013 r., k. 3) powódka A. B. w imieniu własnym i swojego małoletniego syna K. W. wniosła o ustalenie uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego. W pozwie wskazała, iż na podstawie wyroku z dnia 9 lipca 2009 r. w sprawie II C 268/09 Sądu Rejonowego dla Warszawy – Żoliborza (k. 46) orzeczona została eksmisja m. in. powódki A. B. z lokalu przy ul. (...) w W. bez prawa do lokalu socjalnego. Powódka w pozwie podniosła, iż w dniu (...) urodziła syna K. W..

Powódka wniosła również o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec niej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Żoliborza A. K. o opróżnienie ww. lokalu (sygn. akt Km 1019/13), a także o zwolnienie od kosztów postępowania sądowego w całości. **(pozew i załączniki – k. 1-11)**

Postanowieniem z dnia 15 października 2013 r. tut. Sąd postanowił udzielić zabezpieczenia roszczeniu powódki poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w niniejszej sprawie. **(postanowienie - k. 25, postanowienie o sprostowaniu – k. 27).**

Pismem procesowym z dnia 20 listopada 2013 r. pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego solidarnie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma procesowego z dnia 20 listopada 2013 r. pozwany podniósł, że kwestia uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego przez powódkę była już rozpatrywana w sprawie II C 268/09 przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza. W sprawie tej Sąd nakazał opuścić powódce lokal mieszkalny przy ul. (...) w W.

oraz orzekł, że nie przysługuje jej prawo do otrzymania lokalu socjalnego. W konsekwencji, zdaniem pozwanego, w niniejszej sprawie wobec powódki A. B. zachodzi powaga rzeczy osądzonej i w tym zakresie pozew podlega odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 KPC. Natomiast w stosunku do powoda K. W., brak jest interesu prawnego do występowania z pozwem o ustalenie prawa do lokalu socjalnego. Należy bowiem zauważyć, że powód ten nie był objęty wyrokiem w sprawie II C 268/09. Dodatkowo, pozwany zauważył, że egzekucja o opróżnienie lokalu mieszkalnego w sprawie II C 268/09 (k. 5) prowadzona jest jedynie wobec H. B. (matka powódki, z którą powódka zamieszkuje w lokalu przy ul. (...) w W.). **(pismo - k. 39-49)**

Na mocy postanowienia z dnia 5 lutego 2014 r. Sąd odmówił odrzucenia pozwu. **(postanowienie – k. 73)**

Postanowieniem z dnia 5 lutego 2014 r. Sąd na podstawie art. 195 § 1 i 2 kpc zawiadomił powódkę A. B. jako przedstawiciela ustawowego małoletniego syna D. W., urodzonego w dniu (...) o toczącym się postępowaniu.

A. B. na rozprawie w dniu 5 lutego 2014 r. złożyła oświadczenie w imieniu małoletniego syna D. W. o wstąpieniu przez niego do sprawy w charakterze powoda. **(protokół – k. 71)**

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2009 r. w sprawie II C 268/09 Sądu Rejonowego dla Warszawy – Żoliborza (k. 46) orzeczona została eksmisja powódki A. B., H. B. i P. B. z lokalu przy ul. (...) w W., najmowanego przez matkę powódki – H. B., bez prawa do lokalu socjalnego. Orzeczenie to stało się prawomocne z dniem 19 lutego 2010 r. (k. 46), gdyż apelacja została wniesiona po terminie (k. 70). Do chwili wniesienia pozwu w niniejszej sprawie, postępowanie egzekucyjne o opróżnienie przedmiotowego lokalu nie zostało jeszcze zakończone. **(wyrok k. 39 akt II C 268/09 Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, uzasadnienie – k. 47-52 tych akt)**

Natomiast w dniu 5 maja 2012 r. powódka urodziła syna K. W., z którym zamieszkuje w tym lokalu (odpis skrócony aktu urodzenia – k. 4). Dodatkowo, w chwili wniesienia przedmiotowego pozwu powódka była w ciąży z drugim dzieckiem D. W., który urodził się w dniu (...) W lokalu tym zamieszkuje także ojciec małoletnich P. W. oraz matka powódki H. W.. **(zeznania powódki – k. 79, odpis skrócony aktu urodzenia D. W. – k. 70, kopia odpisu skróconego aktu urodzenia K. W. – k. 4)**

Ojciec A. Z. B. nie żyje, zaś jej brat P. B. pokłócił się z nimi i obecnie mieszka u kolegi oraz zamierza wyjechać za granicę. Powódka utrzymuje się z dochodów jej partnera (nie są w związku małżeńskim), P. W., który pracuje na budowie jako elektryk i zarabia średnio 1 700 – 1 800 zł netto miesięcznie. Od około dwóch miesięcy powódka dorabia na promocjach w hipermarkecie jeśli tylko ma taką możliwość i z tego tytułu zarobiła ok. 600 zł netto za miesiąc. Powódka stwierdziła, że ani ona ani nikt z rodziny nie ma orzeczenia o niepełnosprawności, nikt z nich nie jest obłożenie chory, matka ma rentę rodzinną po zmarłym mężu. Powódka nie ma innego lokalu, w którym mogłaby zamieszkać w razie ewentualnego orzeczenia eksmisji. **(zeznania powódki – k. 79)**

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wszechstronnej analizy akt niniejszej sprawy oraz dokumenty akt: II C 268/09 Sądu Rejonowego dla W. - Ż., na które złożyły się dokumenty wskazane i opisane powyżej, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron oraz w oparciu o zeznania powódki. Zeznania te były logiczne oraz zbieżne z okolicznościami przedstawionymi w przedmiotowych dokumentach.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w zakresie w jakim powodom przysługuje prawo do otrzymania od pozwanego oferty najmu jednego lokalu socjalnego. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

Podstawę żądania ustalenia uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego stanowi przepis art. 189 kpc. W świetle tego przepisu interes prawny, jako przesłanka powództwa o ustalenie, która, w sposób niezależny od innych wymaganych przez prawo materialne lub procesowe okoliczności, warunkuje określony skutek tego powództwa, należy do grupy przesłanek merytorycznych. Interes prawny, jako przesłanka merytoryczna powództwa o ustalenie

stosunku prawnego lub prawa, decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości twierdzeń powoda, że wymieniony w powództwie stosunek prawny lub prawo istnieje. Drugą więc przesłanką merytoryczną jest wykazanie prawdziwości twierdzeń powoda o tym, że dany stosunek prawny lub prawo rzeczywiście istnieje.

Podnieść zatem należy, iż warunkiem badania zasadności żądania powoda jest istnienie po jego stronie interesu prawnego w rozumieniu art. 189 kc (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 listopada 1996 r., III CZP 115/96, OSNC 1997/4/35).

Interes prawny jest to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych. Interes prawny występuje wówczas, gdy istnieje niepewność prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych. Niepewność ta może być wynikiem spodziewanego kwestionowania prawa lub kwestionowania stosunku prawnego. Aby zatem powód skutecznie mógł powołać się na interes prawny, winny jest wykazać, że oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła takie skutki w stosunkach między stronami, w następstwie których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowane zostanie, wynikające z błędnego przekonania co do przysługiwania powodowi określonych uprawnień, ryzyko naruszenia w przyszłości jego praw (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2002 r., II CKN 919/99, niepublikowany).

W świetle powyższych okoliczności niewątpliwie jest, iż istnieje niepewność dotycząca stosunku prawnego w postaci uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego przez powodów. Mają oni zatem interes prawny w ustaleniu istnienia lub nieistnienia tego prawa.

W tym miejscu należy zauważyć, że w piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2013 r. (k. 39) pozwany podniósł iż kwestia uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego przez powódkę była już rozpatrywana w sprawie II C 268/09 przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza. W konsekwencji, zdaniem pozwanego, wobec powódki A. B. zachodzi powaga rzeczy osądzonej.

W odniesieniu do powyższego stanowiska, tut. Sąd pragnie zauważyć, że zgodnie z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została prawomocnie osądzona. Zakres powagi rzeczy osądzonej reguluje przepis art. 366 k.p.c. stanowiący, że wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Natomiast w art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. określone zostały skutki tzw. negatywnych przesłanek procesowych, między innymi stanu powagi rzeczy osądzonej. Przepis ten zabrania ponownego sądenia sprawy prawomocnie zakończonej. Choć jego wykładnia nie nasuwa wątpliwości, to prawidłowe stosowanie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. polega na konieczności uprzedniego ustalenia zakresu powagi rzeczy osądzonej.

Rozstrzygnięcie o kontynuacji procesu lub odrzuceniu pozwu wymaga ustaleń dwóch stanów: podstawy sporu i przedmiotu prawomocnego rozstrzygnięcia oraz przedmiotu żądania (roszczenia), zgłoszonego przez powoda w pozwie wszczynającym postępowanie w drugiej sprawie.

Jeżeli między tymi samymi stronami zachodzi tożsamość określonych wyżej okoliczności, następuje ustalenie kolejnego stanu prawnoprocesowego, określanego mianem powagi rzeczy osądzonej, i jego subsumcja, ze skutkiem określonym w art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Tożsamość roszczenia zachodzi zatem wówczas, gdy identyczny jest nie tylko przedmiot, ale i podstawa sporu (postanowienie SN z dnia 9 czerwca 1971 r. II CZ 59/71 OSNC 71.12.226). Dla tożsamości orzeczeń potrzeba tożsamości podstawy faktycznej i prawnej, czyli normy prawnej roszczenia (postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 1967 r. I CR 570/66 OSPiKA 68.7-8.158, postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 29 stycznia 1997 r., I CKU 65/96).

Do uznania, że sprawa została prawomocnie osądzona, a więc, że istnieją podstawy do odrzucenia nowego pozwu (art. 199 § 1 i art. 363 k.p.c.), nie wystarcza samo stwierdzenie, że w obydwu sprawach chodzi o to samo roszczenie i że identyczne są strony obydwu procesów; mimo bowiem identyczności stron i dochodzonego roszczenia stan

rzeczy osądzonej nie występuje, jeżeli uległy zmianie okoliczności, których istnienie było przyczyną oddalenia pierwszego powództwa, a więc jeżeli roszczenie stało się w świetle nowego stanu faktycznego uzasadnione. (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 18 kwietnia 1980 r., IV CR 85/80, OSNCP 80.11.214). Identyczność roszczeń zachodzi wówczas, gdy żądanie zawarte w poszczególnych pozwach i ich podstawie to jest okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie są te same. (postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 9 stycznia 1974 r., I CZ 144/73).

Reasumując, z powagą rzeczy osądzonej mamy do czynienia, gdy spełnione są łącznie trzy przesłanki: tożsamość stron, tożsamość roszczenia (przedmiotu i podstawy sporu), a także brak nowych okoliczności faktycznych.

W okolicznościach niniejszej sprawy bezsporne jest, iż w sprawie między powódką a pozwanym zaistniały nowe okoliczności kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy. **Wobec tego w ocenie tut. Sądu nie wystąpiła powaga rzeczy osądzonej jako ujemna przesłanka procesowa.** Powódka jest bowiem obecnie matką dójki małoletnich dzieci, które to urodziły się dopiero po wydaniu wyroku z dnia 9 lipca 2009 r. w sprawie II C 268/09 Sądu Rejonowego dla Warszawy – Żoliborza, który to uprawomocnił się z dniem 9 lipca 2009 r.

Zgodnie natomiast z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U.2014.150 j.t.) - obowiązek zapewnienia lokalu socjalnego ciąży na gminie właściwej ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu (orzeka się o nim w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu). Zgodnie z ust. 4 pkt. 2 tego artykułu, Sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego wobec m.in. kobiety w ciąży oraz małoletniego - chyba że osoby te mogą zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w pkt. 1 wyroku mając na uwadze treść art. 791 § 2 kpc, który to stanowi, iż „Tytuł wykonawczy zobowiązujący do wydania nieruchomości, statku lub do opróżnienia pomieszczenia upoważnia do prowadzenia egzekucji nie tylko przeciw dłużnikowi, lecz także przeciwko jego domownikom, krewnym i innym osobom reprezentującym jego prawa.” w zw. z art. 14 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U.2014.150 j.t.).

Z uwagi na ogólne sformułowanie powództwa „o ustalenie, że powódce A. B. i małoletniemu K. W. przysługuje prawo do lokalu socjalnego” – Sąd w punkcie 2 wyroku oddalił powództwo w pozostałym zakresie ponad uprawnienie do umowy najmu lokalu socjalnego. (pkt. 2 wyroku)

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.

Dnia 07.07.2014 r.